

DIEÐUT JA BAGADUS

SÁMI DÁIDDÁRSTIPEANDDA OHCAN

GII SÁHTTÁ OHCAT

- ✓ Ohccit geat devdet gáibádusa leat Sámedikki jienastanlogus riikkain gos sii áasset.
- ✓ Ohcama sáhttá sáddet son guhte atná iežas sámi dáiddárin ja lea fitnodatlaš dahje profeššunealla gaskavuohta dasa.
- ✓ Ohcat sáhttet ovttaskas dáiddárat, eaige dáiddárjoavkkut.
- ✓ Ohccit galget sáhttit duoðaštit dáiddalaš buvttadusa dahje doaimmaid.
- ✓ Dáiddársearvvi miellahttuvohta ii gáibiduvvo.
- ✓ FUOM. Ohccit guðet juolluduvvon stipeandda ovddas eai leat sádden raportta dahje dasa gulli rehketoalu vaikke lea jerrojuvvon, eai sáhte vuordit ahte oðða ohcan meannuduvvo ovdal dán čorgema. Seamma guoská jus váilot golloduðaštusat (mildosat) iešguðetlágan stipeandda geavaheamis.

OHCANÁIGI JA SÁDDEN

- ✓ Ohcanáigi 15.10. juohke jagi
- ✓ Ohcan sáddejuvvvo SDR websiidduid bokte

PERSOVNNADIEÐUT

- ✓ Almmut nama, čujuhusa ja riegádannummara (11 logu) mii álbmotregistar lea ohci namas.
- ✓ Ohccit geain ii leat norgga riegádannummar fertejít háhkat norgga ID-nummara ovdal go sáhttit sidjiide máksit.
- ✓ Ii sáhte organisašunnummara atnit persovnnalaš ohcamii.

OKTA FÁGALÁVDEGODDI – OKTA DÁIDDASUORGÍ

- ✓ Merkes dan fágalávdegotti gos du ohcan galgá gieðahallut.
- ✓ Jus eahpidat guðe fágalávdegotti válljet, de merkestat dan maid anát leat lagamussan iežat plánaide ja ideaide. Almmut dán birra mearkkašumiid sajis.
- ✓ Juohke fágalávdegoddái sáhtát sáddet dušše ovta ohcama. Jus ozat eambbo stipeanddaid, omd. bargostipeandda ja iešguðegelágán stipeanddaid seamma fágalávdegottis, čohkke daid seamma ohcamuššii.
- ✓ Jus háliidat ohcat máŋgga dáiddársuorggis, fertet čállit ollislaš ohcama juohke fágalávdegoddái.

DIEĐUT BARGOSTIPEANDDA, BARGOSTIPEANDDA NUORRA EASKAÁLGI DÁIDDÁRIIDDA, SENIORSTIPEANDDA JA LOTNOLASSTIPEANDDA BIRRA

- ✓ Buot dát bargostipeanddat galget addit vejolašvuoda sámi dáiddárii bargat prošeavttain dahje čiekñjudanbargguiguin dainna ulbmilin ahte dáiddára doaibma ahtanušašii.
- ✓ Dáiddárat geadda juolluduvvo bargostipeanda, eai sáhte stipeandaígodagas leat virgádúvvon badjel 50 % bisteavaš bargodilis. Dáiddár geasa juolluduvvo bargostipeanda, sáhttá bargat olles virggis guhtta mánu, oððajagimánu 1.b. rájes juolludanjagis. Dáiddárat geadda juolluduvvo bargostipeanda, geat leat bisteavaš barggus badjel 50 %, fertejít buktit duodaštusa bargoaddis virggi unnideames. Stipeandaoažžus lea geatnegasvuohta muitalit leago bargodilli njuolggadusaid mielde. Stipeandaoažžu ii galgga leat vuodđooahpus mielde mas lea eambbo go 50% oahppu.
- ✓ Stipeanda adno veiarrogeatnegas bargoboahutun.
- ✓ Bargostipeanda, bargostipeanda nuorra easkaálgi dáiddáriidda (geat leat 35 jahkásacčat dahje nuorabut go stipeandaáigi álgá) ja lotnolasstipeanda juolluduvvo gaskal ovttja ja golbma lagi.
- ✓ Juohke stipeanddas galgá leat bargoplána mii čilge doaimma jođu. Ovdamearkan ferte 3-jagáš stipeandaohcamiin leat nana struktuvrralaš plána, ja das ferte leat dan mađe doaibma ahte deavdá 3 lagi dárboáiggi.
- ✓ SENIORSTIPEANDA sáhttá juolluduvvot dáiddáriidda geat leat badjel 56 jahkásacčat go stipeanda álgá. Jus oaččut seniorstipeandda, de lea dus dat gitta ealáhat ahkkái, ealáhat njuolggadusaid mielde mat gullet dan riikii gos orut, jus it oza oanehat áigái. Senior stipeanda ii leat ohcanlákai ovđal 2028is.
- ✓ LOTNOLASSTIPEANDA
Ohciide geain lea máŋgabéalat dáiddaduogáš lea dás vejolašvuohta válljet bargostipeandda mas máŋga dáiddahámi sáhttet leat lotnolasat. Dát stipeanda soaitá leat dutnje geas leat máŋga idea ja plánat maiguin háliidivčet bargat. Čohkke daid oppalaš dáiddalaš ovđanbuktimii.
  1. *ovdamearka: muhtin girječálli áiggošii ovttastit girjjálašvuodas iežas čájáhatovdanbuktimiin dego lávlun, juoigin ja/dahje neavttárin.*
  2. *ovdamearka: muhtin juoigi háliidivčii ovdánahttit luodi poehatalaš beliid girjealmmuhemiiin dahje teáhterčájálmásain.*
  3. *ovdamearka: muhtin koreografá háliidivčii bargat koreografiijain videodáidaga ja musihka bokte.*

DIEĐUT IEŠGUĐETLÁGAN STIPEANDDAID BIRRA

- ✓ Iešguđetlágan stipeanddat galget leat ávkin ovttaskas dáiddára dáiddalaš doibmii. Sáhttá juolluduvvot doarja ea.ea. álggaheapmái, kurssaide, mátkkiide, oahpuide, čiekñudahttimii, ávndnasiid oastit, reaidduide ja vuovdaleapmái, konsuleantaveahkkái jna. Ii juolluduvvo stipeanda dábálaš ohppui, prošeavtaide dahje olggosgoluide mat leamaš ovđal juolludanjagi.
- ✓ Ohcansubmi lea eanemustá 50.000 ruvnno juohke stipeanddas. Válđoávdegoddi sáhttá muhtumin garvit badjerádjesupmi.
- ✓ Mielddusin sáddes áinnas bušehta, meroštallon goluid, bargoneavvuid fálaldagaid jna.
- ✓ Almmut ohcansupmi ohcanskovis.
- ✓ Goluid galgá duođaštit stipeandaraportta oktavuođas.
- ✓ Stipeandda ii sáhte atnit vuodđooahpu oktavuođas.

OANEHISÁIGGESTIPEANDDA BIRRA

- ✓ Oanehisáiggi stipeanda galgá addit dáiddáriidda vejolašvuoda bargat prošeavttain ja čiekjudanbargguin vai bessel joatkit ja ovdánahttit iežaset dáiddalaš doaimma oanehisáigái.
- ✓ Dáiddárat geat leat ožžon oanehisáigestipeandda ja geat leat ollesáigge virggis fertejít ohcat virgelobi bargoaddis dan áigodagas go stipeanda galgá geavahuvvot. Virgelobiduoðaštus sáddejuvvo Sámi Dáiddárráđđái.
- ✓ Oanehisáiggestipeandda sáhttá ohcat ollesáigái 100 % gitta golmma mánnui, dahje jo 50 % guða mánnui.
- ✓ Submi 2021:s lei 46.000 ruvnno mánnui olles áiggis dahje 23 000 ruvnnu bealle áiggis.
- ✓ Almmut galle mánnui don ocat.
- ✓ Stipeanda lea vearrogeatnegas.

STUDEANTA 1.1. JUOLLUDANJAGI

- ✓ Ohccit geat juolludanjas leat vuodđooahpus galget dieđihit dan birra ja goas dat jáhkkimis nohká.
- ✓ Vuodđooahppu galgá leat nohkan ovdal go stipeanda juolluduvvo.
- ✓ Stipeanda ferte álggahuvvot juolludan jagis. Li sáhte maŋdit.

OAHPNU

- ✓ Čilges oanehaččat e.e. oahppu ja kurssaid birra mat leat ohcamii guoskevaččat. Lea hui dehálaš ahte bijat farrui CV.
- ✓ Ii leat oahppogáibádus.

DOAIBMA JA BUVTTADUS

- ✓ Muitalastte oanehaččat maid leat bargan dáiddárin.
- ✓ Čális áinnas dakkáriid mat eai gula dáiddalašvuhtii, jus dát leat dehálaččat du ja du duogáža govvideapmái.
- ✓ It galgga rehketoalu itge ruhtadili namuhit.

STIPEANDDA/STIPEANDDAID ATNU

- ✓ Čilges plánaidat, dáiddalaš jurdagiaiddát, prošeavttaidat, dárbbuidat jna.
- ✓ Juohke lagi bohtet olu ohcamat. Fuolat ahte dus lea vuđolaččat bargojuvvon ohcan ja ahte das lea buorre kvalitehta.
- ✓ Jus leat merken máŋgga stipeandda buohta, o.m.d. bargostipeandda, mátkki ja ávdnasiid, de galggat juohke stipeandda vuoduštit.
- ✓ Sáhttá oažžut máŋga stipeandda oktanaga, o.m.d. bargostipeandda ja iešguđetlágan stipeanddaid.

MILDOSAT

- ✓ Mildosat eai oaččo leat eambbo go 50 MB juohke ohcamis.
- ✓ Leage buorre ja sádde digitaliserejuvvon mildosiid nugo govaid, filmmaid dahje eará iežat dáiddalaš bargguin. Musihkkamildosiin eanemus 3 šuoja. Govvadáiddárat, dáiddaduojárat ja dáiddalaš govvideaddjit eanemus 5 gova. Girječállit eanemus 3 siidu mánus. Filbma/video gaskkal 1-3 mildosa main juohkehaš lea eanemusat 10 min guhkkosaš.
- ✓ Sáhttá almmuhit liŋkkaid fillaide maid sáhttá viežžat.
- ✓ Ále sádde rehketdoalu dahje ruhtadili duođaštusaid.

VEAHÁŠ OHCAMAMA MEANNUDEAMI BIRRA

- ✓ Go ohcan boahtá SDR:i, de dat meannuduvvo *hálddahuslaččat*.
- ✓ Dohkkehuvvon ohcamiid ovdanbukto daid iešguđet fágalávdegottiide. Ohci fágalávdegoddi sáhttá nuppástuvvat, jus fágalávdegotti válljen lea boastut dahje ohccis lea mearkkašupmi dasa, mearkkašumi bovssas. Ohccái dieđihuvvo dán birra.
- ✓ *Fágalávdegottit* meannudit ohcamiid ja sáddejít vuoruhuvvon evttohusaideaset stipeandalávdegoddái. Juohke evttohus galgá leat fágalaččat vuoduštvuvvon.
- ✓ *Váldolávdegoddi* čoahkkana go fágalávdegottit leat geargan vuoduštusaid meannudit, ja mearridit juolludemiiid.
- ✓ Váldolávdegoddi vállje várrelahtuid bargostipeanddaide ja oanehisáiggestipendii, jus dat geavvá nu ahte muhtin ohcan dahje juolludeapmi ii šat leat áigeguovdil. Várrelahtuid namat eai almmuhuvvo. Ohci maid ii beasa gullat leago son biddjon várrelahttun. Almmuhuvvo jus várrelahtui juolluduvvo stipeanda, ja son sáhttá dan váldit vuostá.
- ✓ Juohkehažžii gii ohcama lea sádden, galgá dieđihuvvot mo meannudemien lea mannan. Dát guoská maid daid ohcamidda mat leat hilgojuvvon. Preassadiedáhus almmuhuvvo gos boahtá ovdan geat stipeanddaid lea ožžon.

VÁIDIN

- ✓ Dušše áššemeannudeami sáhttá váidit, iige dáiddalaš árvvoštallama.
- ✓ Váldolávdegoddi meannuda váidaga ja sáhttá rievdadit mearrádusa. Jus Váldolávdegoddi doalaha álgomearrádusa, de sáhttá váidaga guoddalit Sámi Dáiddárráđi stivrii.

GO STIPEANDA DUTNJE JUOLLUDUVVO

- ✓ Dutnje dieđihuvvo go leat stipeandda ožžon. Dán dieđiheamis boahtá ee. ovdan ahte fertet ieš bivdit stipeandda máksot mearriduvvon áigái. Dát du bivdin mearkkaša dange ahte dohkkehät muhtin eavttuid mat diedáhusas leat namuhuvvon, omd. reporteren, duodašteapmi, áigemearit jna.
- ✓ Raporta sáddejuvvo 15.b ođđajagimánus jagi mañjá go leat ožžon stipeandda. Bargostipeanda rapporterejuvvo juohke juolluduvvon jagi ovddas.

- ✓ Jus bargostipeandda reporterengeatnegasvuhta ii dollojuvvo, de bissehuvvo máksu dassážii go stipeandaohcci rapportere. Bargostipeandaoázžut geat eai sádde rapportta, sáhttet massit vuogatvuoda joatkit stipeanddain.
- ✓ Jus rapportta geavaheami birra smávit stipeanddain, dokumentašuvdna ruhtageavaheamis jna eai boađe vaikko mii leat jearahan daid, dahje stipeandaoázžu lea boasttu dieđuid sádden, de sáhttá juolluduvvon ruhta gáibiduvvot máksojuvvot ruovttuluotta. Dát sáhttá maiddái váikkuhit boahtte áiggi stipeandajuolludemiide.
- ✓ Bargostipeanda 2020:s leai 276.000 ru. Dát mákso mánnosaččat. Seamma guoská oanehisáiggestipendii mat leat máŋga mánu.
- ✓ Iešguđetlágan stipeanddat máksojuvvojit guovtti oasis: bealli go álggát stipeanddain ja nubbi bealli go leat rapportta sádden.
- ✓ Stipeanddaid galgá geavahišgoahtit juolludanjagis.